

Příloha č. 1

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Letovice

Program zájmového vzdělávání ve školní družině

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2020

Datum projednání v pedagogické radě: 24. 8. 2020

Datum projednání ve školské radě: 26. 8. 2020

Číslo jednací: ZS/311/2020

Obsah

Činnost školní družiny	3
Organizace činnosti ŠD	3
Zájmové vzdělávání v ŠD	3
Formy zájmového vzdělávání	3
Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	4
Materiální podmínky	4
Personální podmínky	4
Cíle zájmového vzdělávání	4
Obsah zájmového vzdělávání	5
Pravidla chování, bezpečnost a hygienické podmínky	5
Dokumentace ŠD	6
Naplňování kompetencí v jednotlivých vzdělávacích oblastech	7

1. Činnost školní družiny

Školní družina (dále ŠD) poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1. stupně ZŠ. Ve výjimečných případech mohou do ŠD docházet i žáci 2. stupně ZŠ. ŠD je zaměřena na aktivní využití volného času dětí a vychází z požadavků pedagogiky volného času dětí. Důležitý je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která se odlišují od školního vyučování.

Do ŠD mohou být dočasně umístováni žáci, kteří do ní nejsou přihlášení a vyžaduje to organizace školy, např. při dělených hodinách, v době kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka, při mimořádné žádosti rodičů, nesmí však být překročen nejvýše přístupný počet žáků v oddělení.

Činnosti ŠD se řídí ŠVP ZŠ a ŠD, skladbou zaměstnání a měsíčními plány. Činnosti ŠD se přizpůsobují momentální situaci, řídí počasím a ostatními vlivy.

ŠD naplňuje zájmy a potřeby dětí. Zabývá se aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní, zdravotní, sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, upevňuje sociální vztahy.

2. Organizace činností ŠD

Účastníci docházky do školní družiny se zařazují do oddělení. Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 účastníků. Podmínkou pro přijetí uchazeče je vyplněná přihláška, jejíž součástí je písemné sdělení o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

3. Zájmové vzdělávání v ŠD se uskutečňuje:

- Pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování.
- Příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování.
- Osvětovou činností a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví.
- Individuální práci, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí.

4. Formy zájmového vzdělávání

Pravidelná denní docházka, pravidelná docházka, nepravidelná docházka, příležitostná docházka.

5. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění věnována při jejich začleňování do volnočasových aktivit zvláštní pozornost. Za rozhodující považujeme intenzivní komunikaci vychovatelek a asistentů s učiteli a rodiči. Do 1 oddělení lze přijmout maximálně 5 dětí se speciálními poruchami. Pro rozvoj nadaných jedinců může školní družina podle možností nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

6. Materiální podmínky

Provoz ŠD na ZŠ v Letovicích zajišťuje 9 oddělení. ŠD využívá pro provoz 5 oddělení vlastní prostory. Čtyři oddělení jsou ve třídách, kde probíhá dopolední vyučování. Všechny svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Ke svým činnostem dále využívá i ostatní prostory školy, kde dbá na bezpečnost dětí a na dodržování provozních řádů těchto prostor (tělocvična, cvičná kuchyňka, počítačové učebny, hřiště apod). Vychovatelky sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek pro všechny druhy činností, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

7. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje 9 kvalifikovaných vychovatelek a 1 asistentka, které si svoje odborné vzdělání doplňují akreditovanými kurzy i samostudiem. Každá vychovatelka odpovídá za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní. Provádí komplexní vychovatelskou činnost, rozvíjí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti dětí, specificky rozvíjí osobnost dítěte včetně usměrňování variantních výchovných metod a hodnocení jejich účinnosti. Chová se a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání dětí. Má vysokou míru empatie, vytváří příznivé sociální klima, spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a rodiči dětí. Složení sboru vychovatelek zajišťuje co nejpestřejší skladbu vedení zájmových činností, vychovatelky se vzájemně doplňují ve svých specializacích i osobním zaměření. Vedou určenou dokumentaci (příhlášky, přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit, docházkový arch, deníček drobných úrazů).

8. Cíle zájmového vzdělávání

Rozvoj dítěte, jeho učení, poznávání (návaznost na cíle vzdělávání 1. stupně ZŠ). Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná svobodná osobnost. Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost. Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat děti dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Získávání klíčových kompetencí (souhrn vědomostí, dovedností, schopností postojů a hodnot,

kteří děti získávají během několikaleté docházky do ŠD):

- **Kompetence k učení (1)** – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá odpovědi, všímá si souvislostí, poznatky uplatňuje v běžném životě.
- **Kompetence k řešení problémů (2)** – všímá si dění kolem sebe, rozlišuje správné a nesprávné, snaží se řešit situace, uvědomí si zodpovědnost za své řešení, započatou činnost dokončí.
- **Komunikativní kompetence (3)** – dokáže pojmenovat konkrétně, umí vyjádřit své myšlenky, ovládá slovní i mimoslovní komunikaci (gesta, mimiku). Děti umí mluvit i naslouchat! Využívá komunikačních prostředků (televize, rádio, internet, noviny). Kultivovaně a bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými.
- **Sociální a interpersonální kompetence (4)** – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu a šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- **Občanské kompetence (5)** – dítě si uvědomuje svoje práva, ale i svoje povinnosti, respektuje práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Dovede se bránit a dovede bránit i druhé. Váží si tradic a kulturního dědictví, učí se je předávat dál.
- **Kompetence k trávení volného času (6)** – umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, orientuje se v možnostech smysluplnému trávení volného času, své zájmy rozvíjí jak při individuálních tak v organizovaných činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku pro trávení volného času.

9. Obsah zájmového vzdělávání

Navazuje na ŠVP ZŠ, je inspirován kapitolou RVP pro 1. stupeň „Člověk a jeho svět“, která rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti dětí získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Děti se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímá si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světa kolem sebe se děti učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se děti učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

10. Pravidla chování, bezpečnost a hygienické podmínky

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu. Pokud ŠD ke svojí činnosti využívá odborné učebny, řídí se příslušnými provozními řády těchto učeben. Všichni účastníci se chovají ve ŠD tak, aby neohrozili zdraví své ani nikoho jiného. Jsou na začátku docházky poučeni o BOZP a záznam o tomto poučení je uveden v přehledech výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení (poučení probíhá též před každými prázdninami a mimořádnými akcemi (záznam vložen v Přehledu VVP).

Nevolnost nebo úraz hlásí účastník okamžitě vychovatelce, která zabezpečí první pomoc a informuje telefonicky rodiče. Každý úraz je nutno evidovat – deníček úrazů (každé oddělení ŠD), kniha úrazů (ředitelna školy).

ŠVP pro ŠD je utvářen na jeden vzdělávací cyklus (1. – 5. ročník ZŠ) a to z důvodu skladby oddělení a volnosti plánování. Vedoucí vychovatelka plánuje společně s ostatními vychovatelkami v souladu s celoročním plánem práce ŠD a měsíčními plány ŠD pouze takové činnosti, které neohrožují bezpečnost a zdraví žáků a ke kterým mají vychovatelé odbornou pedagogickou způsobilost. K činnosti se žáky lze využívat pouze vybavení a zařízení, které neohrožuje bezpečnost a zdraví všech přítomných.

Pohyb žáků mimo prostor školní družiny je povolen pouze se souhlasem příslušného vychovatele (přecházení do jiných oddělení, k činnostem – tělocvična, učebna VPT, při odchodu do šatny).

Pokud žák zjistí nějakou závadu či nedostatek, jež by mohly ohrozit zdraví či bezpečnost osob, je povinen informovat o této skutečnosti vychovatelku.

Žáci mají zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, elektrickým zařízením.

Do ŠD žáci nenosí nebezpečné předměty a cennosti, škola nenese za ztrátu cenností odpovědnost.

Za účastníka, který byl ve škole a do ŠD se nedostaví, vychovatelka nezodpovídá.

Doba pobytu v ŠD se řídí údaji na přihlášce, každá odchylka musí být písemná.

K ostatním v ŠD se chová kamarádsky, bez vyvolávání konfliktů, se svými problémy či potížemi se může kdykoliv svěřit vychovatelce.

Při styku s ostatními dospělými ve škole i na veřejnosti zachovává pravidla slušného chování.

Pokud dítě soustavně narušuje školní řád a činnost ŠD, porušuje kázeň, ohrožuje zdraví své i jiných, nebo svévolně dlouhodobě nenavštěvuje ŠD, může být z rozhodnutí ředitele školy z ŠD vyloučen.

Účastníci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil, při závažnější škodě nebo nemožnosti vyšetřit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Polici ČR, případně orgánům sociální péče.

Ztráty věcí hlásí účastníci neprodleně svému vychovateli. Dbají ale na dostatečné zajištění svých věcí.

Při nahlášení krádeže účastníkem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného, věc se předá orgánům činným v trestném řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost.

11. Dokumentace ŠD

- Přihlášky do školní družiny
- Přehled výchovně vzdělávací práce
- Docházkový sešit
- Docházkový arch
- Sešit úrazů
- Měsíční plány
- Řád školní družiny

12. Naplňování kompetencí v jednotlivých vzdělávacích oblastech

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

POZNÁVÁME SVOJE TĚLO

Co vím o svém těle	Pracujeme s encyklopedií o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3
	Obkresluje postavu a dokresluje tělesné orgány.	3,4,5
	Soutěžíme na téma: "Moje tělo."	1,2,3
	Hrajeme hru: "Hlava, ramena, kolena, palce."	1,6

PEČUJEME O SVÉ TĚLO

Zdravé tělo	Povídáme si o zdravém životním stylu.	1,3
	Zjišťujeme, proč je důležité otužování.	1,3
	Učíme se, jak nejlépe odpočívat, relaxovat po tělesné i psychické stránce.	5,6
	Připravujeme besedu pro rodiče a děti na téma správného držení těla.	1,2,6
Hygiena a její význam	Dodržujeme a kontrolujeme pravidelnou hygienu rukou před, po obědě, po použití WC, používání čistých kapesníků, vhodnost a čistotu oděvu.	3,5,6
	Vyprávíme si o významu osobní hygieny a o její důležitosti.	1,2,3
	Besedujeme o hygienických zásadách při rýmě, kašli, kýchání. Rozebereme prohřešky proti těmto zásadám.	1,2,3
Zdravý jídelníček	Sestavujeme "desatero" zásad zdravé výživy. Vystřihujeme a kreslíme ovoce a zeleninu.	1,3,6
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin.	4,5,6
	Rozpoznáváme podle svých smyslů (čich, chuť, hmat) zeleninu, ovoce a další potraviny.	1,3
	Kreslíme ovoce a zeleninu (různé výtvarné techniky).	1,3,6
	Připravujeme besedu pro rodiče a děti na téma zdravých potravin.	1,3,4,5
	Hrajeme námětové hry na domácnost. Na příkladech běžných jídel si připomínáme zásady správné výživy, které je třeba dodržovat.	1,2,3,4,5
	Společně plánujeme denní stravovací a pitný režim, který odpovídá zásadám správné výživy.	1,3,5
	Hovoříme o méně známých jídlech, které se upravují v jiných zemích. Jako pomůcku použijeme, "Mezinárodní kuchařku", různé časopisy.	1,4,5
Houby	Na vycházkách poznáváme houby (pracujeme s atlasem hub).	1,3
	Seznamujeme se s riziky požití jedovatých hub.	1,5

Chci být zdravý	Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví.	1,2,3
	Čteme si o dětských nemocech a jejich léčení. Zajímáme se o jejich prevenci.	1,6
	Besedujeme o tom, jak zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit, ne pomáhat).	1,2,3
	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma, na lůžku.	1,3
	Učíme se ošetřovat drobná poranění.	1,2
	Seznamujeme se s obsahem domácí lékárničky.	2,5
	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát doma, venku při hrách, na výletě.	1,3
	Hrajeme si na lékaře a pacienta.	1,2,3
	Povídáme si o svých zkušenostech z pobytu v nemocnici, nebo u lékaře.	1,4
	Hrajeme si na lékaře a pacienta.	2,3
	Pravidelně zařazujeme tělovýchovné cvičení.	6
	Povídáme si o péči o chrup.	1,2,3
	Procvičujeme si správnou techniku čištění zubů.	1,2
	Zdraví z přírody	Poznáváme léčivé rostliny (pracujeme s atlasem).
Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny.		1,2,6
Sbíráme a sušíme léčivé byliny z našeho okolí, vysvětlujeme si, k čemu slouží.		1,5
Seznamujeme se s tím, jak se léčilo dříve.		1,3
Co nás může ohrozit	Učíme se, jak se máme chovat, abychom se vyhnuli úrazům (při přecházení vozovky, v silničním provozu, v dopravních prostředcích).	1,4
	Na modelových situacích se učíme postupy, jak se zachovat při oslovení neznámými lidmi.	1,3
	Hovoříme o všem, co nám může ublížit - neznámá zvířata nebo lidé. Použití metodiky: "Dětství bez úrazů."	1,3,5
	Při vycházkách si uvědomujeme možná nebezpečí a učíme se jim předcházet.	1,2,6
První pomoc	Učíme se telefonovat - přivolání pomoci.	1,4
	Procvičujeme si důležitá telefonní čísla.	1,4
	Seznámíme se s obsahem příruční lékárničky, učíme se ji používat.	1,2,4,5,6
	Učíme se zásadám první pomoci.	1,2
	Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině, odřenině, popálenině a jiných drobných úrazech.	1,2
	Soutěžíme v zásadách první pomoci a prevenci proti úrazům.	1,2,3,5
V zdravém těle zdravý duch	Besedujeme s odborníky o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat. Odhadujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (pohozené injekční stříkačky, neznámé nápoje,...)	1,2,3,4,6

	Kreslíme a vytváříme návrhy plakátů proti kouření, drogám a jiným návykovým látkám.	5,6
--	---	-----

KAŽDODENNÍ POBYT VENKU

Chodíme ven	Chodíme do přírody, parku, na školní hřiště.	5,6
	Pořádáme jednoduché soutěže (s míčem, švihadlem, gumou...)	6
	Hrajeme závodivé a soutěživé hry.	6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme.	6
	Relaxujeme a odpočíváme při spontánních hrách.	6
	Hrajeme hry v terénu, propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě.	6
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro hry využíváme přírodní prostředí.	5,6
	Prohlubujeme znalosti živé a neživé přírody.	1,4,5,6
	Soutěžíme ve stavění sněhuláků, koulujeme se.	6
Hry s míčem	Seznamujeme se s pravidly míčových her.	6
	Hrajeme vybíjenou, kopanou.	6
Sportujeme	Hrajeme a soutěžíme v tělocvičně nebo na školním hřišti.	3,4,5,6
	Hrajeme si na rozhodčí - jsme objektivní. Víme co je "fair play".	1,2,5
	Cvičíme ve vyvětraných místnostech při otevřeném okně, relaxujeme při hudbě.	1,6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme a tancujeme se zpěvem.	6
	Dbáme na správné oblékání při pobytu venku a na pitný režim.	1,6

LIDÉ A ČAS

DENNÍ REŽIM

Co děláme během dne	Zásady denního režimu, učíme se rozlišovat povinnost a zábavu.	1,2,3,6
	Kreslíme, co nás nejvíce baví, co méně, čemu věnujeme nejvíce času.	1,5,6
	Besedujeme o tom, co musíme dělat každý den.	1,2,3,6
	Vysvětlujeme si pojmy jako aktivní nebo pasivní odpočinek.	1,3
	Povídáme si o tom, jak jsme strávili víkend, malujeme zážitky.	2,3,4,5,6
	Kreslíme naše nejoblíbenější činnosti, co nás naopak nebaví, co děláme občas a co děláme každý den. O kresbách si povídáme.	1,5,6
	Vyprávíme si o možnostech správného využití volného času.	1,2,3,4
Kalendář	Navrhujeme správný režim běžného dne.	1,5
	Tvoříme roční kalendář důležitých akcí ŠD.	3,4
	Připravujeme náměty pro vycházky v jednotlivých ročních obdobích.	5,6
Kdy se učit	Seznámíme se s tím, v kterou denní dobu podáváme nejlepší výkony, v důsledku toho si naplánujeme čas pro zábavu a čas k přípravě na vyučování.	1,2,3
	Besedujeme, proč je důležité činnosti během dne střídat.	1,3
	Hrajeme hry na procvičení paměti, pozornosti, soustředění a postřehu.	1,2,6
Čas	Měřidla času, měření času v historii lidstva.	1,3,5
	Ukazujeme si měřidla času od nejstarších po novodobá.	2,3
	Na vycházce pozorujeme věžní hodiny a jiná měřidla času.	2,6
	Vyrábíme vlastní sluneční hodiny a zkoumáme jejich princip.	1,2,6
	Zamýšlíme se nad rozdíly v časových pásmech.	1,3
Náš volný čas	Povídáme si, co jsme prožili o víkendu, kde jsme byli, co zajímavého jsme dělali. Vyměňujeme si zážitky a nabízíme ostatním tipy na zajímavé výlety.	1,2,6
	Přemýšlíme, čemu se chceme o prázdninách věnovat. Po prázdninách porovnáváme naše sny se skutečností. Besedujeme o tom, co jsme zažili o prázdninách, shromažďujeme pohledy a fotky.	1,2,6

JAK JDE ČAS

Kolik je ti roků?	Besedujeme o tom, co můžeme v jednotlivých věkových obdobích zažít.	1,2,3
	Prohlížíme fotky z různých období a řadíme je.	1,2,3,4
	Povídáme si a srovnáváme, co umíme my, co umí mladší děti, co starší nebo dospělí.	3,4,5
	Vyprávíme si příhody z našeho raného dětství a malujeme je.	3,5
	Pozorujeme, jak se mění naše tělo v závislosti na čase.	1,3,6
	Prakticky porovnáváme a zaznamenáváme, jak rosteme.	1,3,6

JAK TO BYLO DŘÍVE A JAK DNES

Jak se mění naše město	Na vycházkách sledujeme rozdíly mezi novými a starými domy.	1,3,5
	Hledáme stavby stejně staré jako my, rodiče, prarodiče.	1,2,5
	Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích, zaměřujeme se na oblečení, vybavení.	1,2,3,6
	Vymýšlíme a vyrábíme domovní znamení.	2,5,6
	Shromažďujeme historické fotografie našeho města a srovnáváme je s dnešní podobou.	1,2,3
	Na vycházkách si ukazujeme nejstarší budovy, stromy, památky ve městě.	1,6
	Připravíme si výstavku starých a nových fotografií, obrázků, našeho města.	1,3,6
	V knihovně i doma vyhledáváme knihy o našem městě.	1,3,4
	Porovnáváme, jak se bydlelo dříve a jak dnes.	1,3
Pomocníci v domácnosti	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma.	3,4,6
	Čteme o tom, jaké dřív měly děti povinnosti a porovnáváme s dneškem.	1,3,5
	Porovnáváme vybavení domácnosti dnes a dříve.	4,6
	Malujeme návrhy na vybavení domácnosti v budoucnosti.	4,6
	Zamýšlíme se nad tím, jak nám technika (počítače, televize, DVD...) pomáhá a jak naopak škodí.	2,4,5,6
Oblečení	Uspořádáme přehlídku oblečení, které se dříve nosilo.	5,6
	Navrhujeme nové oblečení a módní doplňky, návrhy výtvarně zpracujeme.	2,6
	S využitím encyklopedií se seznamujeme s oblékáním v jednotlivých historických etapách.	1,3
Kronika školy - družiny	Seznamujeme se se vznikem školy, o jejích přeměnách.	1,5
	Prohlížíme si kroniku družiny, pokračujeme v ní.	3,6
Rodiče a škole	Besedujeme o tom, do jaké školy chodili naši rodiče, jak škola vypadala.	1,3

	Prohlížíme si staré učebnice a učební pomůcky.	1,2,3
Jak děti dříve trávil volný čas	Z vyprávění rodičů a prarodičů zjišťujeme a předáváme si informace o množství a náplni jejich volného času (pomoc při pracích v domácnosti, zájmové kroužky, příprava na vyučování).	1,3,4,6
	Čteme staré české pohádky, vytváříme ilustrace, hrajeme scénky.	1,3,4,6
	Pracujeme s jazykolamy, hádankami, říkadly.	1,3
	Učíme se lidové písně, vytváříme jednoduché pohybové doprovody.	1,2,6
Lidové zvyky a řemesla	Prohlížíme si časopisy pro děti a mládež, které vycházely v době dětství našich rodičů.	5,6
	Seznamujeme se s lidovými zvyky a obyčeji v závislosti na ročních obdobích.	1,6
	Seznamujeme se z tradiční řemeslnou výrobou v našem okolí.	1,6
	Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků (kraslice, pletení pomlázek)	1,5,6

LIDÉ KOLEM NÁS

MOJE RODINA

Poznej moji rodinu	Vyprávíme o své rodině, kolik má členů, jak se jmenují.	3,4
	Vyprávíme si o rodinných výletech, setkáních.	3,4,6
	Představujeme povolání našich rodičů.	3,4
Další členové rodiny	Povídáme si o prarodičích.	3,4
	Hrajeme si na řemesla, která vykonávali naši předkové.	3,4,6
	Seznamujeme se s názvy členů širší rodiny (bratranec, sestřenice...).	3,4,6
	Hledáme v kalendáři, kdy mají členové rodiny narozeniny a svátky.	3,6
Den matek	Vyrábíme dárky a přáníčka k svátku matek.	3,4,6

SVĚT KAMARÁDŮ

Kamarádi	Vzájemné chování v kolektivu dětí, vztahy, tolerance.	2,3,4
	Sestavujeme pravidla soužití pro činnost v ŠD.	2,4,5
	Hrajeme společné kolektivní hry na poznávání osobností svých kamarádů.	1,3,6
	Učíme se na svých kamarádech hledat něco pěkného, za co ho pochválíme.	1,2,3,4, 5,6
	Kreslíme navzájem své portréty.	5,6
Správné chování	Uvědomujeme si svá práva a práva druhých, řešíme společně nespravedlnost, násilí, agresivitu a šikanu.	1,3,6
	Prohlubujeme v sobě zodpovědnost, pomáháme slabším a mladším	2,3,4,5

	spolužákům.	
	Společně opravujeme rozbité hračky, uvědomujeme si hodnotu výrobků, vysvětlíme si pojem vandalismus.	2,3,4,5
	Hodnotíme chování druhých, vnímáme, v čem jsou jiní, co by na sobě měli změnit, sebekriticky hodnotíme i svoje chování a jednání, dokážeme přiznat svou chybu.	2,4,6
	Svou družinu společně zdobíme, vystavujeme výrobky, obrázky, pomáháme si navzájem, pomáháme vychovatelce.	2,3,5,6
Každý jsme jiný	Uvědomujeme si, že nejsme všichni stejní, psychicky i tělesně.	3,5
	Snažíme se vcítit do situace znevýhodněných lidí různými hrami.	2,3,4,5,6
	Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním - vcítíme se do situace neslyšících.	4,5
	Máme zavázané oči a ostatní nás navigují, kudy máme jít (pocity nevidomého člověka).	3,4,5
	Zkoušíme malovat nohama (tělesně postižení lidé).	4,6
	Cvičíme hmatem - poslepu rozdělujeme předměty na hromádky (různé tvary).	2,3,4
Nejsem sám na světě	Povídáme si o různých národnostech.	2,3,5
	Odlišnosti lidí, jaký mají vzhled, jak se oblékají, jaké mají zvyky.	2,4
	Čteme zajímavosti o národních zvycích, různé národní pohádky.	3,6
SVÁTKY A OSLAVY		
Oslavenci	Sledujeme svátky a narozeniny svých blízkých, abychom jim mohli blahopřát.	1,6
Karneval	Vyrábíme si masky s použitím různých materiálů, jako je papír, karton, krepový papír látky, vlny,...	2,6
	Učíme se společně tanečky, taneční hry a písničky na karneval.	6
	Pořádáme karneval s přespáním v ŠD.	6
Advent	Čteme si o smyslu adventní doby.	2,3
	Vyrábíme adventní věnce, které si odneseme domů, zdůrazníme si bezpečnost při práci s ohněm - zapalování adventních svíček.	3,4,5
	Připravujeme se na příchod sv. Mikuláše a jeho pomocníků. Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	3,4
Vánoce	Vyprávíme si o vánočních zvycích, o tom jak to vypadá u nás v rodině.	3,6
	Povídáme si, jak se slaví Vánoce v jiných zemích.	3,6
	Vyrábíme vánoční ozdoby, přání a jmenovky.	1,2,6
	Pro své blízké vyrábíme vánoční dárečky z různých materiálů, vyrobíme si na ně	

	ozdobnou krabičku, naučíme se ozdobně balit dárky.	1,2,6
	Zkoušíme vánoční zvyky.	1,2,6
	Pořádáme vánoční dílnu pro děti a rodiče.	1,2,6
Velikonoce	Povídáme si, o velikonočních zvycích. Které zvyky dodržujeme doma.	3,6
	Družinu zdobíme velikonočními a jarními motivy.	1,2,6
	Zdobíme kraslice různými technikami.	1,2,6
	Učíme se koledy, které recitujeme při pomlázce.	3,6
	Pořádáme velikonoční dílnu pro děti a rodiče.	1,2,6
Den dětí	Soutěžíme a závodíme o ceny.	3,4,5,6

MOJE CHOVÁNÍ A VYSTUPOVÁNÍ JE MOJE VIZITKA

Jak se mám chovat	Jak je důležité používat kouzelná slovíčka "děkuji", "prosím", "omlouvám se", "promiň".	1,2,3
	Učíme se, jak správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat, zeptat se...	3,4
Mezi lidmi	Zamýšlíme se nad zásadami slušného chování, co se hodí a co ne.	1,2,3,4
	Hodnotíme naše chování.	2,3,4
	Přemýšlíme o vhodných a nevhodných dárcích, učíme se dárky předávat.	1,4
Návštěva divadla	Připomeneme si zásady slušného chování, před návštěvou knihovny, divadla,...	3,4,5,6
	Besedujeme o zážitcích z vystoupení, kreslíme obrázky.	3,6
Cestou do školy	Všímáme si chování druhých na ulici, v dopravních prostředcích, jak se máme správně chovat - pouštíme dospělé si sednout, správné přecházení silnice.	1,2,3,4,5
	Hrajeme scénky na téma: Jak se chovat při cestě do školy.	1,2,3,4,5
	Na vycházkách si připomínáme chování na chodníku, na silnici, na přechodech...	1,2,3,4,5,6
Jak mluvíme	Cvičíme jazyk - říkanky, jazykolamy.	1,3,5
	Vyprávíme příběhy, zážitky.	3,5,6
	Snažíme se správně vyjadřovat.	1,3
Kultura stolování	Dodržujeme zásady správného stolování a cvičíme je denně ve školní jídelně.	1,3
Mediální výchova	Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase, proč se nám líbí.	3,6
	Besedujeme o pořadech pro děti, kreslíme postavičky z pohádek.	2,6

MÍSTO, KDE ŽIJEME

NÁŠ DOMOV

U nás doma	Vyprávíme si o životě v našem městě.	3,4,5
	Kreslíme a malujeme obrázky s touto tematikou.	4,6
Náš dům	Stavíme si svůj ideální byt či dům (Lego, Cheva, Seva).	2,4,5
	Zařizujeme si náš pokoj - koláž s využitím letáků.	2,3,4,6

NAŠE MĚSTO

Město, ve kterém žiji	Pracujeme s knihou: "Letovice a okolí" - vyhledáváme zajímavosti o městě a jeho okolí.	1,2,5
	Orientujeme se ve městě, určujeme umístění význačných budov a objektů.	1,2,5,6
	Na vycházce se seznamujeme se zajímavostmi naší obce.	1,2,3
	Seznamujeme se s fungováním městského úřadu, pošty, informačním střediskem...	1,3,5
Obchody a obchodníci	Nakupujeme a prodáváme - hrajeme si na prodavače a kupující.	1,3,4
Knihovna a knihy	Máme besedu s knihovnicí.	1,3,4
	Povídáme si o nejoblíbenější knize.	3,5
	Vyrábíme záložku do knihy.	1,2
Kde trávíme volný čas	Zjišťujeme, kde všude můžeme trávit svůj volný čas, jak nejlépe ho využijeme.	3,4,6
	Výtvarně zachycujeme trávení volného času.	1,4
	Vytváříme náměty prostorů k trávení volného času, jejich vybavení.	1,4

ŠKOLA

Naše škola	Procházíme školou a snažíme se správně orientovat.	1,2,6
	Pečujeme o naši družinu a její vybavení.	1,4,6
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje.	1,3
	Vyrobíme model naší školy.	1,2,6
Cesta do školy	Povídáme si o nebezpečí, která nás mohou potkat během cesty do školy.	2,3
	Věnujeme se bezpečnosti silničního provozu.	1,2,6
	Soutěžíme v dopravním kvízu.	1,5,6
Čím jezdíme a můžeme jezdit	Zjišťujeme, které dopravní prostředky můžeme využít k cestě do školy.	1,3
	Výtvarně zachycujeme různé dopravní prostředky.	1,3
	Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem.	1,2,5
Chodec, cyklista	Povídáme si o nástrahách na cestách pro chodce a cyklisty.	3,4,5
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole.	1,6

OKOLÍ NAŠEHO MĚSTA

Výlety do okolí	Učíme se určovat světové strany podle různých způsobů.	1,3,6
	Pracujeme s mapou, seznamujeme se s mapovými značkami.	1,2,3
	Výtvarně zpracováváme zajímavosti z okolí.	1,3
	Vytváříme vlastní mapy - k ztracenému pokladu.	1,3,6
Cestujeme	Vyprávíme zážitky z prázdninových cest.	1,2
	Vyprávíme si o místech, kde někteří z nás byli.	1,2,6

TRADICE NAŠEHO MĚSTA

Život dříve	Seznamujeme se s historií našeho města.	1,3
	Čteme pověsti a příběhy z našeho okolí.	1,6
	Dramatizujeme jednoduché pověsti.	1,6
	Kreslíme znak města, povídáme si o jeho historii.	1,3,4
Zvyky v našem městě	Vyprávíme si o slavnostech a zvycích.	1,6
	Zachycujeme atmosféru těchto slavností a zvyků-kresba, koláž.	1,6
Masopust	Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky.	1,2,6
	Vyrábíme masopustní masky.	1,3,4
	Pořádáme dětský karneval s přespáním v družině.	1,3,6
Čarodějnice	Družina se mění v čarodějnickou dílnu - vyrábíme pomůcky pro čarodějnice, lektvary.	1,2,6

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

PŘÍRODA OKOLO NÁS - ŽIVÁ I NEŽIVÁ

Na procházce	Na vycházkách pozorujeme přírodu např. stromy a hledáme údaje o jejich růstu, pěstování, plodech.	3,5,6
	Navštěvujeme park, kde sledujeme proměny rostlin v jednotlivých ročních obdobích.	2,6
	Pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění.	1,6
	Upevňujeme si pravidla chování v přírodě.	3,5,6
Přírodniny	Využíváme plody a listy při pracovních činnostech.	1,2,3
	Sbíráme plody a vyrábíme drobné šperky.	3,5,6
	Obtiskujeme listy - využíváme různé techniky.	1,2,6
	Na podzim vyrábíme zvířátka z kaštanů a žaludů.	1,2,6
	Přiřazujeme plody a listy ke stromům - přírodní pexeso.	1,2,4
Ptačí svět	Při vycházce pozorujeme život na stromech.	1,2,3

	Vyrábíme „vlaštovčí hnízda“.	1,2,6
	Skládáme vlaštovky.	1,2,6
	Rozpoznáváme ptáky podle hlasu a vzhledu.	1,2,4
	Sledujeme druhy tažných ptáků a zjišťujeme, kdy a kam odlétají.	1,2,3
	Krmíme ptáčky v zimě. Povídáme si, co jim chutná a co škodí.	3,5,6
	Sledujeme stopy ptáků ve sněhu.	1,2
Svět hmyzu	Učíme se poznávat hmyz.	1,2
	Na vycházce pozorujeme brouky, mravence, motýly, pojmenováváme je.	1,2
	Čteme z knihy Ferda Mravenec.	1,6
Rostliny	Povídáme si o různých druzích květin.	3,5,6
	Pečujeme o květiny - pěstujeme, přesazujeme, zaléváme.	1,2,6
	Při vycházkách do přírody poznáváme rostliny, sbíráme je, tvoříme herbář rostlin.	1,3,6
	Sledujeme podmínky pro život jednotlivých rostlin – luční květiny, rostliny u vody, v lese..	1
	Kreslíme a malujeme květiny.	1,2,6
	Květiny se snažíme poznat podle vůně, tvaru olistění...	1,2,3
	Na vycházce vjeme věneček z pampelišek.	6
	Pozorujeme klíčení semínek.	2,6
Naši mazlíčci	Rozhovor o domácích mazlíčcích dětí, čím je krmí, jak se o ně starají.	1,6
	Děti kreslí svého mazlíčka, práce vystavujeme ve třídě.	2,4,6
	Navštívujeme farmu, kde se seznamujeme s domácími zvířaty.	1,3,6
	Vyprávíme si o exotických zvířatech - vyrábíme z papíru.	1,2,6
	Získáváme informace z knih o životě zvířat v ZOO.	1,3,6
Ochránci zvířat	Besedujeme o vztahu k živočichům.	2,3,5
	Vyprávíme si o útulcích pro zvířata.	2,3,5
Zvířata a jejich mláďata	Rozeznáváme lesní a hospodářská zvířata a jejich mláďata. Tvoříme zvířecí rodiny.	1,2,3
	Používáme přirovnání, která se používají ve spojení se zvířaty.	1,3,6
	Vyrábíme zvířátka z papírových roliček.	1,6
	Origami - skládání zvířat z papíru - pejsci, ryby, žáby.	1,2,6
	Práce s knihou, čtení příběhů z knih, kde jsou hlavními postavami zvířata (Pejsek a kočička, Bob a Bobek...).	1,6
Za zvířátky do pohádky	Hrajeme si na ilustrátory - děti malují obrázek své oblíbené „zvířecí“ knihy a doplní jej krátkým textem.	3
	Pantomimické předvedení pohádky - hra v kruhu.	3,4,6

ROČNÍ OBDOBÍ

Co děláme	Sledujeme změny v přírodě během roku. Chování živočichů, odlet ptáků do teplých krajin, zimní spánek, stravu během jednotlivých ročních dob.	1,2
	Na vycházkách pozorujeme změny přírody a malujeme je.	1,3
	Pozorujeme kdy stromy a květiny kvetou, rodí plody, kdy žloutne listí.	1,3
	Učíme se písničky a básničky s jarní tematikou.	1,3,5
Jaro	Rozhovor a pozorování jarní práce na zahradě, příprava zahrádek.	1,3
	Pozorujeme a poznáváme první jarní květiny.	1,4
	Jarní mláďata – pracovní listy.	1,2,6
	Rozkvetlá louka – vyrábíme květiny z krepového papíru.	1,2,6
	Péče o stromy – stříhání větvíček.	1,2,6
Léto	Pozorujeme změny přírody v létě.	1,3
Podzim	Poznáváme ovoce a zeleninu podle chuti, hmatu.	1,3
	Pozorujeme sběr plodů v zahradách během vycházky.	2,3,6
	Vyrábíme draky.	2
	Pohráváme si s barvami podzimu, snažíme se zachytit barevnost stromů.	4,6
	Vyrábíme šperky z přírodnin - šípky, lýko...	4,5
	Sledujeme, jak se příroda ukládá ke spánku.	2,5
	Sbíráme kaštiny a jiné plody pro zvěř na zimu.	3,4,6
Zima	Staráme se o krmítka pro ptáky.	3,6
	Pozorujeme stopy zvířat ve sněhu.	1,3
Týden, měsíc, rok	Vnímáme jak dlouhý časový úsek je týden, měsíc, rok.	2,5
	Vytváříme měsíční kalendář s obrázky charakterizujícími jednotlivé měsíce.	1,2,3

POČASÍ

Jak bude	Sledujeme předpověď počasí, plánujeme činnosti v ŠD v závislosti na počasí.	1,3,5
	Z knih se dozvídáme o přírodních jevech (bouřka, krupobití, tornádo...).	1,3
	Čteme pranostiky.	1,2,3

VODA

Vodní říše	Rozeznáváme a pozorujeme v přírodě potoky, řeky, různé vodní plochy.	1,2
	Kreslíme koloběh vody.	1,3,6

	Rozlišujeme slanou a sladkou vodu, v závislosti na tom přiřazujeme zvířata, která v ní žijí.	1,2
	Všímáme si skupenství vody, provádíme jednoduché pokusy.	1,2

CHRÁNÍME SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Chráníme přírodu	Povídáme si o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá přírodě.	1,4,5
	Třídíme obrázky věcí, co do lesa patří a co ne.	1,3,5
	Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí.	1,3,5
	Pomáháme při úklidu družiny, kolem školy...	5,6
	Věnujeme se problematice třídění odpadu.	1,5,6
	Vyhledáváme ohrožená a chráněná zvířata a rostliny. Pracujeme s atlasy a časopisy.	2,5
	Při vycházkách sledujeme živou i neživou přírodu a navrhujeme její ochranu.	1,3,5
	Funkce lesa a zelených rostlin pro naše dýchání.	1,3,5
	Vyprávíme o nebezpečí rozdělávání ohně v přírodě.	1,6

PŘÍRODA V JINÝCH ČÁSTECH SVĚTA

Křížem krážem světem	Děti povídají, kde byly s rodiči na dovolené, popřípadě donesou obrázky.	1,2
	Rozhovor o tom jaká zde viděly zvířata, rostliny, jaká byla krajina - kresba, malba.	1,6

PŘÍRODA V MINULOSTI

Příroda v minulosti	Povídáme si o tom, jak vypadala příroda v minulosti (v pravěku, ve středověku...).	1,2
	Kreslíme prehistorické zvíře dle představ dětí.	1,6
	Pracujeme s encyklopediemi o zvířatech, porovnáváme rozdíly.	1,3,6